

Turun yliopiston

Turun normaalikoulun lukion
opiskeluhoitosuunnitelma

Sisällys

1 Lukion opiskeluhoolto.....	3
2 Opiskeluhoollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat palvelut.....	4
3 Yhteisöllinen opiskeluhoolto	4
4 Yksilökohtainen opiskeluhoolto	5
4.1 Opintojen ohjaus ja jatko-opintojen suunnittelu	8
4.2 Opiskeluhohtokertomus	7
4.3 Opiskeluhohtorekisterin salassapito ja kirjaaminen	8
5 Opiskeluhoollon monialaiset palvelut.....	8
5.1 Opiskeluterveydenhuolto.....	8
5.2 Koulupsykologi ja koulukuraattori.....	8
5.3 Erityisopettaja.....	9
5.4 Opiskeluhoolto ja yhteistyö lastensuojelun kanssa.....	9
5.5 Turun nuorisopalvelut	10
5.6 Lukiolaisten hyvinvointia lisääviä tekijöitä.....	10
6 Turvallinen arki.....	10
6.1 Turvallisuuden edistäminen.....	11
6.2 Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa.....	11
6.3 Opiskelijoiden suojaaminen väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.....	12
7 Yhteistyö opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa.....	12
7.1 Opiskelijan vaikuttamismahdollisuudet koulu yhteisössä.....	12
7.2 Kodin ja koulun välinen yhteistyö.....	13
7.3 Huoltajille tiedottaminen.....	13
7.4 Opiskelijan tietojen luovuttaminen.....	13
8 Työskentelyn seuranta ja arviointi.....	14

1 Lukion opiskeluhoolto

Opiskeluhoollon tavoitteena on auttaa ja tukea opiskelijoiden hyvää ja laadukasta oppimista sekä edistää heidän kokonaisvaltaista hyvinvointiaan sekä psyykkistä ja fyysistä terveyttään. Opiskeluhoolto kehittää myös koko työyhteisön hyvinvointia ja edistää opiskeluympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta. Opiskeluhoolto toteutetaan ennaltaehkäisevänä **yhteisöllisenä** ja **yksilökohtaisena** opiskeluhooltona.

Opiskeluhoolto koostuu Turun yliopiston kasvatustieteellisen tiedekunnan hyväksymästä opiskeluhoollon opetussuunnitelmasta sekä psykologi-, kuraattori- ja opiskeluterveydenhuollon palveluista. Opiskeluhoolto on lukion opiskelijoille maksutonta.

Opiskeluhoolto järjestetään monialaisessa yhteistyössä lähikuntien opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen kanssa siten, että siitä muodostuu toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus. Opiskeluhooltoa toteutetaan yhteistyössä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhoolto on kaikkien oppilaitoksissa työskentelevien ja opiskeluhooltopalveluista vastaavien työntekijöiden tehtävä. Ensisijainen vastuu opiskeluyhteisön hyvinvoinnista on oppilaitoksen henkilökunnalla.

Opiskeluhoolto

- tukee ja seuraa opiskelijoiden hyvää ja laadukasta oppimista
- painottaa työskentelyssään ennaltaehkäisevää näkökulmaa
- edistää ja seuraa opiskelijoiden kokonaisvaltaista, terveyttä ja hyvinvointia
- tukee opiskelijoiden osallisuutta ja itsenäistymistä
- kehittää ja seuraa työyhteisön ja opiskeluympäristön hyvinvointia, terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä
- edistää lukion yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja koulun yhteistyötä
- mahdollistaa varhaisen, matalan kynnyksen tuen sitä tarvitseville
- perehdyttää henkilöstön, opiskelijat, huoltajat ja yhteistyötahot opiskeluhooltosuunnitelmaan

2 Opiskeluhoollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat palvelut

Lukiassa on noin 300 opiskelijaa mukaan lukien kansainvälisen koulun opiskelijat. Opiskelijoiden tarve erityisopettajan tai psykologi-, kuraattori-, ja terveyspalveluihin on viimeisten vuosien aikana lisääntynyt merkittävästi. Terveystoiminta, psykologi,

kuraattori, erityisopettaja ja opinto-ohjaaja ovat lukion opiskelijoiden käytettävissä päivittäin.

Opiskeluhuollon tarpeen arvioinnissa on otettu huomioon koulun sijainti, opiskelijoiden monikulttuurinen tausta ja alueen väestön sosioekonominen rakenne. Tarpeen arvioinnissa on hyödynnetty lukion itsearviointia, kouluterveyskyselyn antamaa tietoa sekä opiskelijoilta ja heidän huoltajiltaan saatua tietoa.

3 Yhteisöllinen opiskeluhoolto

Yhteisöllinen opiskeluhoolto on osa lukion toimintakulttuuria, jossa keskeisinä periaatteina ovat yhdessä työskentely, nuorten osallisuus ja kuulluksi tuleminen sekä heidän opiskelunsa, hyvinvointinsa ja terveytensä kokonaisvaltainen tukeminen. Huoltajien osallisuus ja kuulluksi tuleminen ovat myös tärkeitä ja vahvistavat opiskelijoiden hyvinvointia.

Monialainen opiskeluhoollon ohjausryhmän kokoonpanosta päättää koulutuksen järjestäjä. Se koostuu Turun normaalikoulun lukion opiskeluhoollon toimijoista sekä Turun yliopiston kasvatustieteellisen tiedekunnan edustajasta. Monialaisessa yhteistyössä toimitaan mahdollisuuksien mukaan Turun kaupungin linjausten mukaan. Monialainen ohjausryhmä vastaa yleisestä opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista.

Lukion opiskeluhooltoryhmä vastaa lukion yhteisöllisestä oppilashuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Ryhmään kuuluvat rehtori, opinto-ohjaaja, erityisopettaja, terveydenhoitaja, psykologi ja kuraattori. Lukion opiskeluhooltoryhmää johtaa rehtori. Ryhmän keskeinen tehtävä on yhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen sekä muun yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttaminen.

Opiskeluhooltoryhmä

- seuraa opiskeluhoollon palveluiden tarvetta
- toteuttaa yhteisöllistä ja ennaltaehkäisevää opiskeluhooltoa
- ohjaa koko lukioyhteisön toimijoita lukion ops:in mukaiseen opiskeluhoollon toteuttamiseen
- tukee ja kehittää yhteistyötä kodin ja koulun ja muiden hyvinvointia edistävien tahojen kanssa
- seuraa turvallisen opiskeluympäristön toteutumista

- huolehtii tarvittaessa suunnitelman väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä suojaamiseksi - päivityksestä
- järjestää opiskeluhoillon toteutuksen sisäiset auditoinnit yhdessä laatutyöryhmän kanssa
- tekee yhteistyötä ympäristökuntien ja Turun kaupungin toimijoiden kanssa ja
- kokoontuu säännöllisesti.

4 Yksilökohtainen opiskeluhoito

Yksilökohtainen opiskeluhoito tarkoittaa opiskelijalle tarjottavia kouluterveydenhuollon ja opiskelijahuollon psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä yksilöllistä monialaista opiskeluhoitoa.

Yksilökohtainen työskentely käynnistyy opiskelijan, hänen ryhmänohjaajansa, opettajan, huoltajan tai muun henkilön toimesta, kun herää huoli opiskelijan hyvinvointiin, terveyteen tai opiskeluun liittyvässä asiassa. Asiantuntijaryhmä kootaan tapauskohtaisesti opiskelijan tarpeiden mukaan. Yksilökohtainen opiskeluhoito edellyttää opiskelijan ja tarpeen niin vaatiessa huoltajan suostumusta. Opiskelijan osallisuus, toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuisissa opiskelijan iän sekä henkilökohtaisten edellytysten mukaisesti. Opiskelijan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella hänen asiansa käsittelyyn voi osallistua myös muita yhteistyötahoja. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhoillon palveluja!

4.1 Opintojen ohjaus ja jatko-opintojen suunnittelu

Lukio-opintojen suotuisa eteneminen edellyttää suunnitelmallisuutta ja harkittujen valintojen tekemistä. Opintojen sujuvan etenemisen varmistamiseksi lukio-opiskelija saa riittävästi tukea ja ohjausta opinto-ohjelmansa laatimisessa, muuttamisessa, toteuttamisessa sekä jatko-opintojen suunnittelussa kaikissa lukio-opintojen vaiheissa. Opiskelijaa ohjataan myös kehittämään lukio-opinnoissa tarvittavia työskentelymenetelmiä ja opiskelutaitoja. Ohjaukseen osallistuvat opinto-ohjaaja, ryhmänohjaajat, rehtori, aineenopettajat, oppilashuoltohenkilöstö, muu henkilökunta ja opiskelijatuutorit kukin oman roolinsa ja tehtävänsä mukaisesti.

Opiskelija laatii opinto-ohjelmansa opetussuunnitelman ja tuntijaon vaatimusten puitteissa rehtorin ohjeiden mukaisesti. Opiskelija tekee opintosuunnitelmaansa koskevia valintoja myös omien kiinnostustensa ja jatko-opintosuunnitelmiansa perusteella. Opiskelijalla on mahdollisuus pohtia opinto-ohjelmaan liittyviä valintoja, valintojen muutoksia ja niiden merkitystä sekä opinto-ohjauksen luokkatunneilla että opinto-ohjaajan henkilökohtaisessa ohjauksessa. Kurssivalinnoista ja niiden seurauksista voidaan keskustella myös asianomaisten aineenopettajien kanssa. Lukion aloittavat opiskelijat saavat tukea ja ohjausta valintoihin ja lukion aloittamiseen liittyviin kysymyksiin myös lukion

opiskelijatuutoreilta. Opinto-ohjaaja, aineenopettajat ja erityisopettaja ohjaavat lukiolaista opiskeluun liittyvissä työskentelytavoissa ja eri aineissa tarvittavissa opiskelutaidoissa. Opinto-ohjelman suunnittelun ja opiskelutaitojen merkitys korostuu erityisesti silloin, kun opinnot etenevät hitaasti tai eteneminen viivästyy jostain syystä.

Lukio-opintojen yhtenä tavoitteena on, että opiskelija laatii toteuttamiskelpoisen ja omien tavoitteidensa mukaisen henkilökohtaisen jatko-opintosuunnitelman. Opinto-ohjaaja huolehtii siitä, että opiskelijalla on riittävät edellytykset, tiedot ja taidot tehdä omaa tulevaisuuttaan ja jatko-opintojaan koskevia päätöksiä. Opinto-ohjaaja huolehtii myös siitä, että opiskelija tuntee jatko-opintoihin johtavat hakemismenettelyt ja osaa toimia jatko-opintosuunnitelmansa edellyttämällä tavalla. Jatko-opintosuunnitelmien pohtimisessa voidaan käyttää myös aineenopettajien asiantuntemusta. Jos opiskelijan terveydentila tai muut henkilökohtaiset syyt edellyttävät erityisten syiden huomioonottamista lukio-opintojen tai jatko-opintojen suunnittelussa, voidaan tehdä yhteistyötä opiskeluhoollon henkilöstön ja tarvittaessa koulun ulkopuolisten tukipalvelujen kanssa.

Lukiolaiset on jaettu vuositasolla viiteen ohjausryhmään. Jokaisella ryhmällä on ryhmänohjaaja, joka on lukiolaisen lähiohjaaja koko lukion ajan. Ryhmänohjaaja seuraa ryhmänsä opintojen edistymistä ja auttaa opiskelijoita lukion käytänteissä. Hän pitää opiskelijoidensa kanssa kehityskeskustelut lukuvuosittain ja seuraa poissaoloja sekä niiden syitä. Ryhmänohjaaja pitää ryhmänohjaustuokiot ja osallistuu ryhmänsä kanssa koulun yhteisten tilaisuuksien järjestelyihin. Ryhmänohjaajat toimivat yhteistyössä opinto-ohjaajan ja rehtorin sekä tarvittaessa opiskeluhooltohenkilöstön kanssa.

4.2 Opiskeluhooltokertomus

Yksittäistä opiskelijaa koskevan asian käsittelystä laaditaan opiskeluhooltokertomus. Ryhmän vastuuhenkilö kirjaa yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot opiskeluhooltokertomukseen. Kirjauksia voivat tehdä myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet.

Kertomukseen kirjataan seuraavat asiat:

- yksittäisen opiskelijan nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen opiskelijan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot
- asian aihe ja vireillepanija
- opiskelijan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet, kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset
- tiedot asian käsittelystä opiskeluhooltoryhmän kokouksessa
- kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa
- kokouksessa tehdyt päätökset, päätösten toteuttamissuunnitelma sekä toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot

- toteutetut toimenpiteet
 - kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa
- Lukiassa on kirjaamista varten kaavake, joka sisältää yllä mainitut kohdat.

Jos sivulliselle annetaan opiskeluhuoltokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä mitä tietoja, kenelle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

4.3 Opiskeluhuoltorekisterin salassapito ja kirjaaminen

Opiskeluhuoltokertomukset sekä muut opiskeluhuoltotehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä opiskelijaa koskevat asiakirjat tallennetaan opiskeluhuoltorekisteriin.

Koulutuksen järjestäjä vastaa henkilötietojen käsittelystä. Rekisterin vastuhenkilö päättää tietojen luovuttamisesta ja määrittää käyttöoikeudet rekisteriin.

Opiskeluhuoltorekisteriin tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä opiskelijaa tai muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä. Salassa pidettäviä tietoja ei saa antaa sivulliselle, ellei siihen ole kirjallista lupaa asianomaiselta opiskelijalta tai ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida suostumuksen merkitystä, hänen huoltajaltaan.

Opiskeluterveydenhuollon henkilöstö ja koulupsykologi kirjaavat yksilökohtaisen opiskeluhuoltotyön säädetysti potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin sekä kuraattori kirjaa asiakastiedot kuraattorin asiakaskertomukseen.

5 Opiskeluhuollon monialaiset palvelut

Yhteisöllinen toimintakulttuuri arvostaa opiskelijoiden, opettajien, muiden kouluyhteisön jäsenten ja asiantuntijoiden mielipidettä sekä yhteistyötä opiskelijoiden huoltajien kanssa.

Lukio toimii yhteistyössä myös toisen asteen koulutusta antavien muiden oppilaitosten, jatko-opintoja tarjoavien oppilaitosten, sosiaali- ja terveystoimen sekä muiden nuorten kasvua ja kehitystä tukevien toimijoiden kanssa. Opiskeluhuollon toimijat tekevät tarvittaessa yhteistyötä myös Turun kaupungin palvelualojen sekä järjestöjen ja yksityisten palveluntarjoajien kanssa. Erityistä tukea tarvitsevalle opiskelijalle annetaan tieto hänen käytettävissään olevista terveydenhuollon ja sosiaalihuollon palveluista ja hänet ohjataan hakeutumaan näihin palveluihin.

5.1 Opiskeluterveydenhuolto

Opiskeluterveydenhuollolla tarkoitetaan terveydenhuoltolain (1326/2010) mukaista opiskeluhuoltoa, jota toteuttavat terveydenhoitaja ja lääkäri yhdessä. Opiskeluterveydenhuollon palvelujen avulla edistetään ja seurataan oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta. Opiskeluterveydenhuollossa seurataan opiskelijoiden tervettä kasvua ja kehitystä, hyvinvointia ja opiskelukykyä sekä pyritään edistämään niitä. Tavoitteena on tunnistaa opiskelijoiden varhaisen tuen tarpeet ja järjestää tukea sekä ohjata tarvittaessa hoitoon ja tutkimuksiin. Opiskeluterveydenhuollossa tuetaan myös perheiden hyvinvointia ja kasvatustyötä. Opiskeluterveydenhuolto sisältää opiskelijan terveyden- ja sairaanhoitopalvelut.

Terveydenhoitaja vastaa opiskelijoiden terveystarkastuksista yhteistyössä lääkärin kanssa, opiskelijoiden ohjaamisesta tarvittaessa lääkärin tai muiden asiantuntijoiden jatkotutkimuksiin sekä ensiavusta ja siihen liittyvästä hoitotyöstä koulussa. Terveydenhoitajan tarkastus tehdään ensimmäisenä ja lääkärin tarkastus toisena opiskeluvuonna. Tarkastuksissa on tavoitteena saada kokonaiskäsitys opiskelijan terveydestä ja hyvinvoinnista sekä ohjata opiskelijaa tekemään terveyteen edistävistä vaikuttavista valintoista. Huomiota kiinnitetään opiskelijan elämäntilanteeseen, opiskelumotivaatioon ja terveysriskeihin. Opiskelijan terveydentilaa arvioidaan etenkin opintojen kannalta. Terveyden edistämisen lisäksi tarkastusten tavoitteena on tunnistaa erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat. Erityisen tuen tarvetta voivat aiheuttaa esimerkiksi nuoren krooninen sairaus, mielenterveys- ja päihdeongelmat, kiusaaminen, oppimisvaikeudet, vanhempien sairaus, vanhempien mielenterveys- ja päihdeongelmat, läheisväkivalta ja vaikeudet perheen tai nuoren toimeentulossa. Tuen järjestämisessä tehdään tarvittaessa yhteistyötä muun opiskeluhuollon, opettajien ja hoitotahojen kanssa. Opiskeluterveydenhuoltoa toteutetaan yhteistyössä opiskelijan ja hänen huoltajansa kanssa.

5.2 Koulupsykologi ja koulukuraattori

Psykososiaalisen opiskeluhuollon tehtävänä on auttaa ja tukea opiskelijoita ja heidän perheitään erilaisissa koulunkäyntiin, kasvuun ja kehitykseen liittyvissä asioissa yhteistyössä huoltajien kanssa. Työn tavoitteena on pyrkiä ehkäisemään ongelmien syntyä ja vaikeutumista varhaisella auttamisella. Työssä pyritään moniammatilliseen lähestymiseen, jossa nuoren ja perheen tilannetta tarkastellaan kokonaisvaltaisesti.

Psykologiaan tai kuraattoriin voi ottaa yhteyttä, jos jokin nuoren elämään, koulunkäyntiin tai henkiseen hyvinvointiin liittyvä asia askarruttaa tai huolestuttaa. Kysymyksessä saattaa olla mielialan lasku, henkinen uupumus, jännittäminen ja ahdistus tai esimerkiksi ihmissuhdepulmat ja elämän kriisitilanteet. Keskustelut ovat aina vapaaehtoisia ja

luottamuksellisia. Koulupsykologi ja koulukuraattori tekevät yhteistyötä myös muiden nuoria auttavien viranomaisten kanssa.

Koulupsykologi järjestää stressinhallintakurssin, jossa tavoitteena on oppia tunnistamaan omia voimavaroja ja harjoitella erilaisia stressinhallintakeinoja. Kurssilla pyritään myös lisäämään tietoisuutta omista mielialoista ja niiden taustatekijöistä. Kurssi sopii erityisesti opiskelijalle, jolla on paljon opiskelun aiheuttamaa kuormitusta tai siihen liittyvää uupumusta. Kurssilla käsitellään myös mielialan vaihteluun, ahdistuneisuuteen ja jännittämiseen liittyviä tekijöitä ja tutustutaan erilaisiin itsehoitokeinoihin psyykkisen kuormittuneisuuden ennaltaehkäisyssä ja lievittämisessä. Olennaisena osana kurssia opetellaan hyödyntämään mielenhallintaohjelmaa, joka toimii virtuaalisesti mobiililaitteissa. Kurssille osallistunut opiskelija saa yhden lukiokurssin.

Psykologi ja kuraattori pyrkivät kaikessa toiminnassaan matalan kynnyksen periaatteeseen: vastaanotolle hakeutumisen pitää olla opiskelijalle mahdollisimman helppoa ja vaivatonta. Sekä psykologi että kuraattori antavat opiskelijoille tarvittaessa puhelinneuvontaa ja heidät tavoittaa myös Wilman välityksellä.

5.3. Erityisopettaja

Lukion erityisopettajaan voi ottaa yhteyttä opiskeluun ja oppimiseen liittyvissä asioissa. Tyypillisimmät syyt lukiolaisen tuen tarpeeseen ovat kehittymättömät opiskelutaidot, kypsyttömyys lukio-opintojen vaatimaan itsenäiseen työskentelyyn ja vastuuseen, motivaatio-ongelmat ja oppimisvaikeudet (lukivaikeus ja keskittymisvaikeudet). Näitä asioita erityisopettaja työstää yhdessä opiskelijan kanssa. Oppilaan yksilöllinen tuen tarve selvitetään kartoittamalla hänen opiskeluvalmiuksiaan mm. lukitestiä, haastattelujen ja aineenopettajien tekemien havaintojen perusteella.

Syksyllä kaikki ensimmäisen vuoden opiskelijat tekevät Niilo Mäki –instituutin nuorille ja aikuisille suunnatun lukiseulatestin. Seulan perusteella erityisopettajan haastatteluun kutsutaan oppilaat, jotka ovat saaneet jollakin lukitestiä osa-alueella heikon tuloksen, ilmaisseet itse olevansa tuen tarpeessa tai aineenopettaja on ilmaissut huolensa oppilaan opiskelusta. Seulatestin tulosten ja oppilaan opiskeluun liittyvien huomioiden perusteella voidaan tarvittaessa tehdä tarkemmin lukivaikeutta kartoittavat yksilötestit. Mikäli oppilaan lukivaikeus todetaan keskivaikeaksi tai vaikeaksi, hänellä on erityisopettajan lausunnon perusteella oikeus erityisjärjestelyihin ylioppilaskirjoituksissa.

5.4. Opiskeluhoito ja yhteistyö lastensuojelun kanssa

Turun normaalikoulun lukiossa yksilökohtaista opiskeluhoitoa toteutetaan opiskelijan ympärille tapauskohtaisesti koottavassa asiantuntijaryhmässä. Tähän ryhmään voidaan tarvittaessa ja opiskelijan suostumuksella kutsua myös yhteistyötahoja, esimerkiksi lastensuojelun työntekijöitä. Lastensuojelutyön tarkoituksena on edistää nuoren suotuisaa kehitystä ja hyvinvointia. Lastensuojelutyöllä tuetaan vanhempia, huoltajia ja muita nuoren hoidosta ja kasvatuksesta vastaavia henkilöitä nuoren kasvatuksessa ja huolenpidossa. Tällä työllä pyritään myös ehkäisemään koulunkäyntiin liittyviä ongelmia.

Lastensuojelulain 25 §:ssä säädetään ilmoitusvelvollisuudesta. Ilmoitusvelvollisuus koskee kaikkia niitä viranomaisia, jotka työssään toimivat lasten, nuorten ja perheiden parissa. Jokaisella koulun henkilökuntaan kuuluvalla on siis velvollisuus tehdä viipymättä lastensuojeluilmoitus salassapidon estämättä, jos he tehtävässään ovat saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää lastensuojelun tarpeen selvitystä. Lastensuojelun ilmoitusvelvollisuus sivuuttaa muussa lainsäädännössä säädetyn salassapidon.

Kaikilla lastensuojelulain 25 §:n 1 momentissa tarkoitetuilla henkilöillä, joilla on velvollisuus lastensuojeluilmoituksen tekemiseen, on velvollisuus tehdä salassapitosäännösten estämättä ilmoitus poliisille, kun heillä on tehtävässään tietoon tulleiden seikkojen perusteella syytä epäillä lapsen kohdistunutta rikoslain (39/1889) 20 luvussa rangaistavaksi säädettyä seksuaalirikosta.

5.5 Turun nuorisopalvelut

Turun normaalikoulun lukion opiskeluhoito tekee yhteistyötä Turun kaupungin nuorisopalvelujen kanssa. Nuorisopalvelut tarjoavat nuorille ohjattua toimintaa ja vaikuttamismahdollisuuksia. Toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä nuorten kanssa.

Nuorisovaltuuston tarkoituksena on edistää nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia Turussa. Nuorisovaltuusto tekee myös yhteistyötä eri oppilaitosten oppilaskuntien hallitusten kanssa. Nuorisotalojen toiminnan ja nuorisotyöntekijöiden työn tavoitteena on tukea nuorten vapaa-ajan toimintaa ja päihteettömyyttä, lisätä nuorten aktiivista osallistumista sekä tarjota nuorille turvallinen paikka vapaa-ajan viettämiseen.

Etsivän nuorisotyön ohjaajat tarjoavat 15—29-vuotiaille nuorille vapaaehtoisuuteen perustuvaa yksilöllistä neuvontaa ja ohjausta. Työskentelyn tavoitteena on tarjota tukea erityisesti niille nuorille, jotka ovat vaarassa keskeyttää opintonsa, eivät ole löytäneet jatko-opiskelupaikkaa tai työpaikkaa valmistumisen jälkeen. Nuoret voivat olla itse yhteydessä etsivän työn ohjaajiin tai ohjautua asiakkaiksi yhteistyötahojen kautta. Myös huoltaja, ystävät tai lähipiiri voivat olla etsivän työn ohjaajiin yhteydessä, jos huoli herää nuoren elämäntilanteesta.

5.6 Lukiolaisten hyvinvointia lisääviä tekijöitä

- vertaistuutorit ovat ensimmäisen vuoden opiskelijoiden on tukena ja he järjestävät erityistä toimintaa uusien opiskelijoiden ryhmäyttämisen edistämiseksi (esim. ryhmäytymispäivä koulun ulkopuolella, koulusuunnistus, yökoulu)
- lukion starttikurssilla ensimmäisen vuoden opiskelijat tutustutetaan lukiossa tarpeellisiin opiskelustrategioihin ja käytössä oleviin oppimisympäristöihin

- Stressinkäsittelytaidot –kurssi antaa opiskelijoille työkaluja stressin hallintaan
- digituutorit ovat opiskelijoiden ja opettajien apuna tietotekniikkaa koskevissa asioissa
- lukiolaisten urheiluseura Norsu kutsuu opiskelijat liikkumaan
- opiskelijoiden ja opettajien yhteistyössä suunnittelemaat pienemmät (pyjamapäivä, puurojuhla, yökoulut) ja suuremmat juhlat (joulujuhla, vanhat tanssit, ylioppilasjuhla) luovat yhteishenkeä ja tarjoavat tilaisuuksia verkostoitumiseen
- lukion oppilaskunta antaa mahdollisuuden vaikuttaa koulun toimintaan
- hyvinvointia tukevat kalusteratkaisut lukiolaisille tarkoitetuissa oleskelutiloissa (esim. pyöreät pöydät ja sohvaryhmät)
- lukiolaisten mahdollisuus valmistaa välipaloja niihin tarkoitetuissa tiloissa
- opintomatkat tarjoavat mahdollisuuden oppia erilaisessa ympäristössä tuttujen ja uusien opiskelijakollegoiden kanssa
- yksin asuvilla nuorilla on lukiossa oma tukiryhmä

6 Turvallinen arki

6.1 Turvallisuuden edistäminen

Opiskeluhuollon tavoitteena on tukea kouluyhteisön toimintakyvyn säilymistä myös fyysistä ja psyykkistä turvallisuutta vaarantavissa tilanteissa. Erilaisissa ongelma-, onnettomuus- ja kriisitilanteissa sekä niiden edellyttämässä jälkihoidossa huolehditaan opiskelijan ja koko yhteisön tarvitsemasta psykososiaalisesta tuesta.

Fyysistä turvallisuutta edistetään huolehtimalla koulurakennukseen, opetustiloihin, opetusvälineisiin, opetuksen järjestämiseen, opetustilanteisiin ja välitunteihin sekä kouluyhteisön ulkopuolella tapahtuvaan opetukseen liittyvistä turvallisuustekijöistä.

6.2 Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

Kouluyhteisön turvallisuutta ohjaavat työturvallisuuslaki ja sen mukainen työsuojelun toimintaohjelma. Muita turvallisuutta ohjaavia säädöksiä ovat pelastuslain- ja asetuksen edellyttämä ajan tasalla oleva pelastussuunnitelma.

Koulullamme on turvallisuutta koskevat toimintaohjeet, Turun normaalikoulun turvaopas. Kouluyhteisön terveellisyyttä, turvallisuutta ja toimintaohjeiden toteutumista seurataan ja arvioidaan ja turvaopasta päivitetään vuosittain yhdessä Turun kaupungin pelastuslaitoksen edustajien kanssa.

Turun normaalikoulun kriisitoimintamallissa on ohjeet äkillisissä kriisitilanteissa toimimiseen ja henkisen tuen järjestämiseen kriisitilanteiden jälkihoidossa.

Turun normaalikoulun turvaopas ja Turun normaalikoulun kriisitoimintamalli löytyvät kokonaisuudessaan sisäisestä wikisivustosta, Wariksesta.

<https://wiki.utu.fi/display/TNK/Waris>

6.3 Opiskelijoiden suojaaminen väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Väkivallan, kiusaamisen ja häirinnän ehkäisy sekä siihen puuttuminen kuuluvat kaikille kouluyhteisössä työskenteleville. Väkivalta, kiusaaminen tai häirintä voi olla suoraa tai epäsuoraa, sanallista tai fyysistä voimankäyttöä tai sosiaalista manipulointia, mikä loukkaa ihmisen fyysistä, psyykkistä tai sosiaalista koskemattomuutta. Tekijänä voi olla opiskelija, koulussa työskentelevä aikuinen tai kouluyhteisön ulkopuolinen henkilö.

Koululla on velvollisuus ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Häiriökäyttäytymiseen puututaan aina. Kiusaamis-, väkivalta- ja häirintätapauksissa voi yhteyttä ottaa myös koulupoliisiin.

7 Yhteistyö opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa

7.1 Opiskelijan vaikuttamismahdollisuudet kouluyhteisössä

Lukion toimintakulttuurissa kuullaan opiskelijoiden mielipiteitä ja heidän toiveitaan. Vuosittain toteutettavat ilmapiirikyselyt ja kehityskeskustelut mahdollistavat myös hedelmällisen vuoropuhelun opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Opiskelijan mahdollisuus vaikuttaa lukion toimintaan tukee opiskelumotivaatiota, edistää yhteisöön kuulumisen tunnetta, lisää opiskelijan aktiivisuutta ja itseohjautuvuutta.

Lukiossa toimii oppilaskunta, joka valitsee keskuudestaan hallituksen edustamaan kaikkia lukiolaisia. Hallitus ottaa kantaa lukion asioihin ja opiskelijoiden asemaan olennaisesti vaikuttaviin päätöksiin.

Huoltajien näkemyksiä koulun toiminnasta kuullaan ryhmäohjaajien vuosittaisissa kehityskeskusteluissa. Ryhmäohjaajien ja opinto-ohjaajan rooli on keskeinen opiskelijoiden mielipiteiden kuulijana ja välittäjänä. Vuosittain tehtävät ilmapiirikartoitukset tuottavat tietoa opiskelijoiden mielipiteistä ja heidän hyvinvoinnistaan. Ilmapiirikartoituksen tulokset käsitellään lukiolaisten kanssa. Opiskelijoilla on mahdollisuus vaikuttaa kouluyhteisön kehittämiseen myös

valtakunnallisen kouluterveyskyselyn kautta. Kysely tehdään säännöllisesti kahden vuoden välein. Siihen vastaavat lukion 1. ja 2. vuosikurssin opiskelijat.

Lukion tuutoritoiminta antaa opiskelijoille mahdollisuuden osallistua koulun kehittämiseen ja lisätä yhteenkuuluvuudentunnetta lukioyhteisössä. Tuutoreiden ensisijainen tehtävä on ensimmäisen vuoden opiskelijoiden tukeminen. He edistävät myös lukion yhteisöllisyyttä järjestämällä tapahtumia koko lukiolle.

7.2 Kodin ja koulun välinen yhteistyö

Yhteistyö ja vuorovaikutus huoltajien kanssa rakentuu keskinäiselle kunnioitukselle sekä yksilöiden erilaisuuden ja ainutlaatuisuuden arvostamiselle. Tavoitteena on opiskelijan oppimisen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen.

Huoltajille järjestetään vuosittain huoltajien illat ja mahdollisuus osallistua koulun tapahtumiin sekä opiskelijoiden kanssa käytäviin kehityskeskusteluihin. Kodin ja koulun välisen yhteistyön tärkeä linkki on ryhmäohjaaja, joka pitää säännöllisesti yhteyttä oman ryhmänsä opiskelijoiden koteihin.

7.3 Huoltajille tiedottaminen

Lukiossa käytetään Wilmaa koulun tapahtumista tiedottamiseen, huoltajien kanssa viestintään, poissaolojen kirjaamiseen, jaksotodistusten välittämiseen huoltajille sekä ajan varaamiseen kuraattorille, psykologille tai terveydenhoitajalle. Koulun tapahtumista tiedotetaan myös koulun kotisivuilla, Facebook-sivuilla, sähköisessä opinto-oppaassa sekä huoltajien iltojen yhteydessä. Lukion opiskeluhuoltohenkilökuntaa osallistuu iltoihin asiantuntijoina.

7.4 Opiskelijan tietojen luovuttaminen

Tietojen luovuttamisesta sanotaan Oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa (1287/2013) seuraavaa:

Opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä opiskeluhuollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Lisäksi heillä on oikeus saada ja luovuttaa toisilleen sekä opiskelijan opettajalle, rehtorille ja opetuksen järjestäjälle opiskelijan opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot.

Tiedon luovuttaja joutuu harkitsemaan esimerkiksi sitä, onko kysymys sellaisesta tiedosta, joka on välttämätön opiskelijan tai muiden opiskelijoiden turvallisuuden varmistamiseksi. Luovutettava tieto voi koskea muun muassa sellaista opiskelijan sairautta, joka tulee ottaa opetustilanteissa huomioon. Vaikka tiedon luovuttamiselle olisikin edellä todettu lain tarkoittama peruste, yhteistyön ja luottamuksen turvaamiseksi pyritään aina ensisijaisesti hankkimaan opiskelijan tai huoltajan suostumus salassa pidettävän tiedon luovuttamiseen.

Jos opiskelija siirtyy toisen opetuksen tai koulutuksen järjestäjän opetukseen tai koulutukseen, aikaisemman opetuksen järjestäjän on pyydettävä opiskelijan tai tarvittaessa hänen huoltajansa suostumus siihen, että uudelle opetuksen järjestäjälle voidaan siirtää opiskeluhuollon asiakasrekisteristä sellaiset salassa pidettävät tiedot, jotka ovat tarpeellisia opiskeluhuollon jatkuvuuden kannalta. Sen sijaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot toimitetaan salassapidon estämättä viipymättä toiselle opetuksen järjestäjälle tai lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjälle. Vastaavat tiedot voidaan antaa myös uuden opetuksen tai koulutuksen järjestäjän pyynnöstä.

8 Työskentelyn seuranta ja arviointi

Opiskeluhuoltoryhmä kehittää ja arvioi toimintaansa säännöllisesti. Toiminnan arviointi tapahtuu sisäisillä auditoinneilla yhdessä laatutyöryhmän kanssa. Auditointi vertaa toteutunutta työskentelyä asetettuihin tavoitteisiin tai työskentelystä tehtyihin kuvauksiin. Ennen arviointeja sovitaan, miten saadut tiedot käsitellään ja kuka huolehtii mahdollisista kehittämistoimenpiteistä. Tulokset käsitellään opettajien kokouksissa ja opiskelijoiden ryhmänohjauksissa.